

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

Изх. № 879.....
гр. София, 28.07.2017 г.

ДО
ОБЩОТО СЪБРАНИЕ
НА НАКАЗАТЕЛНАТА КОЛЕГИЯ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗА ПРИЕМАНЕ НА ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ

на осн. чл. 125 вр. с чл. 124, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМИ ВЪРХОВНИ КАСАЦИОННИ СЪДИИ,

Специалните правила, с които са регламентирани изискванията към реквизитите и съдържанието на обвинителния акт в чл. 246 НПК, съответстват на правната му същност на публичен иск до съда, предявяван от името на компетентен орган на държавна власт (прокурора) за търсене на наказателна отговорност на конкретно лице за конкретно извършено престъпление и определят основното му предназначение - да очертае рамките, в които следва да се развие процесът на доказване в съдебното производство и неговия предмет.

В мотивите на постановеното при действието на отменения НПК¹ Тълкувателно решение № 2/07.10.2002г. по н. д. 2/2002г. на ОСНК на ВКС,

¹ Обн., ДВ бр. 89/1974г.; попр. бр. 99/1974г., изм. и доп.[....], бр. 46/2005г.

което не е загубило своята актуалност и при новата нормативна уредба, са изведени задължителните реквизити на обвинителния акт, отсъствието на които води до ограничаване правата на страните в съдебното производство и съществено нарушава процесуалните правила. Такива са „...фактите, които обуславят съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му, към тях се отнасят и времето, и мястото на извършване на престъплението и пълните данни за личността на обвиняемия.“. Отграничени са хипотезите, при които други непълноти в съдържанието на обвинителния акт поначало не са основание за връщане на делото в предходната процесуална фаза и могат да се установяват и в хода на съдебното следствие – „начина на извършване на деянието, пострадалото лице и размера на вредите“, „...условията за прилагане на чл. 53 НК или обстоятелства, които смекчават или отегчават отговорността на обвиняемия“, „...причините и условията за извършване на престъплението“. Категорично е застъпено становището, че „Когато не съставляват признаци на престъплението, фактите от тази категория могат да се установяват в хода на съдебното следствие, да се оценяват от страните и да се съобразяват от съда.“

Въпреки това, не са преодолените затруднения при приложението на закона, когато се приема, че обвинителният акт не отговаря на изискванията на чл. 246 НПК. Нееднакво и нееднозначно от съдилищата се определят процесуалните нарушения, водещи до неяснота на обвинителната теза, която затруднява привлеченото към наказателна отговорност лице да разбере естеството на повдигнатото обвинение и обуславящите необоснованост на обвинителния акт, която се свързва с правните изводи, следващи фактическото обвинение, обективността и пълнотата на разследването.

1. Несъответствието на предложената в обвинителния акт правна квалификация с изложените фактически обстоятелства се преценява от някои съдебни състави като основание за връщане на делото в предходната процесуална фаза, поради противоречие между обстоятелствената и заключителната част. Подобен подход, който не държи сметка за суверенното право на прокурора, при осъществяване на основната му конституционно регламентирана функция, да формулира обвинението в изложение на факти и аргументи с обем и по начин какъвто намери за

добре, се използва и при констатиране на грешки и неточности в конкретизацията на съставомерните вредни последици, средствата за извършване на престъплението, описанието на действията на привлечените към наказателна отговорност съучастници, индивидуализирането на времето на извършване на деянието, както и при посочване на доказателствените източници, с които се обосновава обвинителната теза.

Изискването на закона всяко процесуално нарушение да се оценява в съответствие с влиянието, което оказва върху правата на участниците в наказателното производство и евентуалното им нарушаване, се замества с допълнително поставени критерии към съдържанието на обвинителния акт за „анализ на събраните в хода на досъдебното производство доказателства“ и съответните им „правни изводи за наличие на обективните и субективните елементи на отделните престъпления и тяхната правна квалификация“, надхвърлящи стандарта на чл. 246 НПК.

В този смисъл са:

Решение № 250/26.05.2011г. по н. д. 1357/2011г. на III н.о. на ВКС;
Решение № 162/14.06.2013г. на ВКС, по н. д. 388/2013г. на I н. о.;
Решение № 62/15.05.2013г. по ВНОХД № 133/2013г. на ОС – Сливен;
Решение от 04.04.2013г. по ВНОХД № 424/2012г. на ОС – Ямбол;
Решение № 65/25.04.2016г. по ВНОХД № 198/2015г. на АС – Бургас;
Решение от 26.03.2014г. по ВНОХД № 10/2014г. на ОС – Габрово;
Решение № 3/08.02.2013г. по ВНОХД № 250/2012г. на АС – Бургас;
Решение № 40/17.04.2013г. по ВНОХД № 120/2013г. на ОС – Сливен;
Решение № 202/26.09.2016г. по ВНОХД № 178/2016г. на АС – Варна;
Решение № 112/08.11.2013г. по НОХД № 44/2013г. на ВоАС;
Решение № 32/14.03.2012г. по ВНОХД № 388/2011г. на АС – Велико Търново;
Разпореждане № 255/21.03.2016г. по НОХД № 103/2016г. на ОС – Сливен;
Разпореждане № 164 по НОХД № 5525/2014г. на СГС;
Разпореждане от 18.04.2016г. по НОХД № 26/2016г. на ОС – Монтана;
Разпореждане от 13.03.2013г. по НОХД № 60/2013г. на ОС – Кюстендил;
Решение № 175/06.11.2012г. по ВНОХД № 302/2012г. на АС – Пловдив;
Разпореждане от 11.09.2014г. по НОХД № 369/2015г. на РС – Дупница;
Разпореждане от 02.02.2015г. по НОХД № 860/2014г. на РС – Дупница;
Протоколно определение от 14.07.2015г. по НОХД № 703/2015г. на РС – Добрич;

Определение № 1065/30.03.2015г. по ВНЧД № 3423/204г. на СГС;
Разпореждане от 03.06.2014г. по НОХД № 8744/2014г. на СРС, 96 с.;
Определение № 90/09.03.2015г. по ВЧНД № 77/2015г. на АС – Пловдив;
Разпореждане от 02.09.2016г. по НОХД № 985/2016г. на ОС – Варна;
Разпореждане от 22.04.2015г. по НОХД № 1067/2015г. на СГС, 26 н. с.
Разпореждане от 09.02.2015г. по НОХД № 2/2015г. на Военен съд – София;
Разпореждане от 19.05.2014г. по НОХД № 1094/2014г. на СГС, 26 н. с.

2. Различно тълкуване при оценката на допуснатите процесуални нарушения при формулиране на обвинителната теза в обвинителния акт, съответно на изискванията на задължителното разбиране по т. 4 на ТР 2/2002г. на ОСНК на ВКС е възприето в преобладаващата част от решенията на ВКС:

Решение № 206/08.06.2015г., н. д. № 1968/2014г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 118/07.03.2012г., н. д. № 235/2012г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 56/22.02.2012г., н. д. № 8/2012г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 20/30.01.2013г., н. д. № 1987/2012г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 206/30.07.2013г., н. д. № 549/2013г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 115/15.04.2015г., н. д. № 32/2015г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 352/24.09.2012г., н. д. № 1195/2012г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 360/14.11.2008г., н. д. № 297/2008г. на II н. о. на ВКС;
Решение № 378/01.12.2015г., н. д. № 1364/2015г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 455/10.11.2010г., н. д. № 453/2010г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 126/17.06.2016г., н. д. № 360/2016г. на II н. о. на ВКС;
Решение № 82/18.05.2009г., н. д. № 660/2008г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 366/15.01.2015г., н. д. № 1272/2014г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 338/20.10.2008г., н. д. № 301/2008г. на III н. о. на ВКС;
Решение № 400/11.01.2013г., н. д. № 1182/2012г. на I н. о. на ВКС;
Решение № 86/17.03.2009г., н. д. № 14/2009г. на II н. о. на ВКС;
Решение № 50/26.05.2015г., н. д. № 1943/2014г. на III н. о. на ВКС;
Определение № 84/27.02.2015г. ВЧНД № 60/2015г. на АС – Пловдив;
Определение № 99/30.03.2015г. по ВЧНД № 276/2015г. на АС –
София.

Констатираната противоречива и неправилна съдебна практика обосновава необходимост от приемане на ново тълкувателно решение от

Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд.

Предвид изложеното и на основание чл. 125 вр. с чл. 124, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт, правя следното

И С К А Н Е:

Общото събрание на съдиите от Наказателната колегия на Върховния касационен съд да приеме тълкувателно решение по следните противоречиво решавани в практиката на съдилищата, въпроси:

1. Представлява ли непълнотата или противоречието в събраните в досъдебното производство доказателства и доказателствени средства необоснованост на обвинителния акт и съставлява ли съществено процесуално нарушение на специалните правила по чл. 246 НПК, което е основание за връщане на делото в досъдебното производство ?

2. Представлява ли необоснованост на обвинителния акт несъответната, според съда, правна оценка на фактите по обвинението и основание ли е за връщане на делото в досъдебното производство ?

3. Дължи ли се и при какъв стандарт, с оглед уредбата в чл. 246 НПК, анализ на посочения в обвинителния акт доказателствен материал и мотиви, с които да се обоснове правната квалификация на повдигнатото обвинение ? Отсъствието им представлява ли отстранимо съществено процесуално нарушение, което е основание за връщане на делото ?

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

СОТИР ЦАЦАРОВ

Приложения: 2 папки съдебни актове, както и магнитен носител